

arnik „Pangwren“ in je vtonilo vseh 24 mož. Iščo bi se lahko rešilo, pa ni hotelo zapustiti barko.

Prejšnji minister za poduk in bogočastje dr. I. Krtavel je 14. t. m. na Dunaju umrl.

Hrvati štrajk. V Orizabi (Meksika) so stavali tkalci. Razbili so pri tem nekaj tovarnenas, napravili škode za 1½ milj. dolarjev. Prišlo nislil vojaštvo, ki je ustrelilo 30 in težko ranilo nekaj delavcev.

Previdnost pri davkariji! „Reichenburger Zeitung“ poroča: Neki gospod je dobil od pivilne administracije korespondenčno karto z vprašanjem o naslovu njegovega brata. Gospod je karto in pošlje davkariji dotični naslov. Ekar za par dni pa dobi plačilni nalog za K 240. Zato je kaznen, ker ni dotično karto kolekoval (kšeno templiral). Mož je naročil svojemu advokatu, da in svoto izplača in mu je advokat zato 24 K čenil. Ko bi vrgel gospod karto davkarije v reba, bi bilo dobro. Ker je pa prijazno davkariji dolgo storil, je moral — plačati. Kdor je davkarije ustanovil, tega dobro pač v najglobljejšem klubu ščipali in cvrli...

Požrešni Italijani. List „Tribuna“ poroča, da so v mrzlem decembarskem tednu minulega leta postrelili prebivalci v Apuliji na Italijanec čez 250.000 škerjančkov. Ker so jih še č v zanjkah polovili, je padlo gotovo nad milij. teh nežnih pevcov.

Nesreča v cerkvi. Cerkev občine Vill'Abbate Italiji se je podrla med božjo službo in je skopala 40 pobožnih pod razvalinami.

Ljubi „Štajere“! Poroča se iz zgornje murske line sledečo resnično povestico: V neki vasi sta živela a zakonska prav prijetno. Vsak večer je prišel kočar alo opijanjen domu in vsak večer mu je držala boljša konska polovica oistro pridigo. Ali vse pridige niso magale. Zenska se je vsled tega namenila, da napravi pec. Kočar je prišel zopet pijan domu in zaspal na opi ob peči. Zenska pa je vzela vrv in tekla na pod-ešje ter spustila vrv skozi luknjo v sobo. Potem je šla nazaj, potegnula zanjko čez možev vrat in šla zot na podstrešje. Medtem pa se je kočar prebudil, opazil etečo nevarnost in navezal hitro na vrv neki stol. nka je potegnula na podstrešju in vlekla in vlekla ter nčno privezala vrv. Tekla je potem k sosedu, češ en mož se je obesil. Sosed je prišel k njo nazaj, i komaj je prestopila vsa solzna ženska prag, že so po- te pesti moza po njenem hrbtu; stol pa je visel na vrvi. je je zdaj mir v hiši in kmetič se je odvalil pijače.

Vera in klerikalstvo.

Glasilo nemških naprednih kmetov na Koškem „Allgemeine Bauernzeitung“ je prinesla svoji 2. številki t. l. imenitni članek, katemu posnemamo sledeče:

„Ne samo človeška, marveč tudi krščanska lžnost je, pomagati nedolžno zasledovanim, variti zatirane; v burški vojski smo opazili, ko so se veselili vsi pošteni ljudje, kadar so do-gli slabšeji uspeh proti močnejšim. Kdor je gumen in previden, pomagal bode zatiranim, jih s tem napravi močnejše za odpor. Ker dobe nedolžno zasledovani dostikrat po- oč, izdajo se opetovano tudi taki za zatirance zasledovane, katerim nikdo ničesar ne stori. se zgodi tudi v političnem življenju.

Vera je v veliki nevarnosti; „sovražniki rista“ vladajo po svetu; katoliško cerkev se nje; duhovščino se zasleduje... Tako besede a gotovo že vsi čitali ali slišali. In ker bi ki to pravijo, že vsled svojega stanu ne eli lagati, zato jim veruje zanjpljivo ljudstvo deželi. Mi pa hočemo preiskati, je-li so te sede tudi resnične.

Ali je res?

Ali je res, da je vera v nevarnosti? Ali adajo res po svetu Kristusovi sovražniki? — govor: Prava resnična vera sploh ne more i nikdar v nevarnosti; vglobljena je človeku o globoko v srce in čustvo, da jo ne more rebiti nobena moč na svetu. Vera Kristusova tako velika in krasna, da se ne more nikdar sa misel poroditi; dokler bodo živeli ljudje zdravimi čuti, bodo nauki o ljubezni zvezda- dnica njih hrepenjenja... Ali je res, da se nje katoliško cerkev in zasleduje duhovništvo? govor: Ni res! Katoličani obdržavajo svojo zjo službo pod polnim varstvom države; celo o pripadnik druge vere ne sname klobuka, se toži in obsodi; ako stariši ne pošiljajo svojo o redno v šolo, potem se kaznujejo; študente

in vojske se prisili k obisku cerkve; vse pri- redbe cerkvene kakor obhodi itd. se razveselju- jejo oblastnega varstva, duhovniki so popolnoma prosti, celo v svoji politični agitaciji, medtem ko se n. pr. učitelji ne smejo tako gibati. Duhovni posedujejo celo vrsto deželnih in državnih po- slanskih sedežev, imajo skoraj vedno premoženja; že tako dobro in rejeno izgledajo, da ne more biti zasledovanje posebno hudo. Ali je opravi- čeno, ako se z ozirom na ta dejstva o zasledo- vanju cerkve in duhovništva govori? Gotovo ne! Nasprotno! Duhovništvo v Avstriji ima vpliv, moč, bogastvo na zemljišču, gozdovih, po- slopih in denarju, kakor noben drugi stan.

Mi ne zavidamo zastopnikom cerkve in na- slednikom apostoljev njih predpravice; ali kadar se hočejo predstaviti zaupljivemu ljudstvu po deželi kot zatirane mučenike, takrat pokažemo na dejstva in pravimo: To ni res!

Duhovnik ali politik.

Vsak katoličan kaže lahko svoje versko čudstvo kakor hoče; nikdo mu tega ne brani in nikdo mu tega braniti ne sme, ker zakon to kaznuje. Nikdo in nikjer se ne zasleduje du- hovna, ki stori zvesto in z ljubeznijo svojo dolžnost; nasprotno so ravno duhovni, ki žive le svoji lepi službi, splošno spoštovani in pri- ljubljeni.

Zakaj pa ljudstvo vkljub temu veruje pri- povedkam o zasledovanju cerkve in nasproto- vanju proti duhovščini? To pride od tega: Ve- liko duhovnev se vzgojuje v seminarjih tako, da jim je njih duhovniški posel šele druga skrb, politika pa jim je prva skrb. Ali po- litika je čisto posvetna zadeva in v posvetnih rečeh niso duhovni nezmotljivi. V politiki sploh ne moremo o enem samem pravem mnenju go- voriti; vsak stan zahteva, kar mu koristi, zahte- ve enega so drugačne od zahtev drugega. Župnik ali kaplan torej ne more imeti pravice, da zahteva, vsakdo v fari naj bi imel tisto politično mnenje, katero se ravno njemu dopade. Nasprotno: vsak državljani ima nedotakljivo pravico do lastnega, samostojnega političnega prepričanja, katero izkaže z volilno pravico.

To je jasno kakor sonce; ali vkljub temu je še veliko župnikov in kaplanov, ki celo svoj stan in svojo čast v politični agitaciji zlorab- ljajo. Sovražno in ošabno se obnašajo proti ljudem z drugim mnenjem in sovražstvo, prepri- ter nasprotja širijo po občini. Ako peljejo n. p. de- lavci tud boj za boljše, človeku primerno življenje in ako vidijo pri tem, da se klerikalna stranka (bese- da pride od „klerus, to je duhovščina“) njih stremljenju po prostosti in krhu zoperstavlja, potem posta- nejo jezni in nasprotniki politikujočih duhovnev. Ali zapomni si dobro, ljubi čitatelj: ne nasprot- niki duhovnev, oznanjevalci evanĝelija, dušnih pastirjev, temveč nasprotniki političarjev, kleri- kalnih strankarjev, ki psujejo po shodih, hinav- skih agitatorjev in časniških dopisnikov; tem ljudem se nasprotuje, proti njim se borimo.

Žalostno je ravno in škodljivo ver, da to- liko duhovnev na zunaj sicer duhovniško obleko nosi, v srcu pa so posvetni, vladoželjni politiki. Ako trpi versko žvljenje pri temu škodo, naj poiščejo gospodje vzroke v lastnih vrstah.

(Naprej prihodnjic.)

Gospodarske.

Program poljedelcev. Avstrijska centrala za poljedelske in gozdarske interese je izdelala svoj program, ki obsega m. dr. sledeče točke: 1. Pripomočki, da se dolgovi iz kmetiskih po- sestev odstranijo. 2. Naš davčni sistem naj se popolnoma predrugači; zlasti naj se odstrani zemljiški davek in naj se ga nadomesti z nara- ščajočim dohodninskim davkom. 3. Prepoved uvoza živine iz dežel z kužnimi živinskimi bo- leznimi; neizprosni boj proti balkanskimi deže- lami. 4. Podržavljenje železnic, da se omogoči tarifno politiko. 5. Višje podpore poljedelskemu ministru v svrhu pospeševanja kmetijstva. 6. Gospodarska ločitev od Ogrske in ureditev raz- mer na podlagi trgovske pogodbe. 7. Razdelitev avstro-ogrsk bank. 8. Razdelitev colninskih dohodkov z ozirom na resnične razmere uvoza. 9. Ureditev pereglega vprašanja poljedelskih poslov. 10. Izdelanje poljedelskega združništva. 11. Zagotovilo, da dobi avstrijsko poljedelstvo

svoj del pri vojaških dobavah itd. Na podlagi teh točk bo delala agrarna centrala naprej.

Reja kokoš po zimi. Kakor znano, so jajca po zimi veliko dražja. Kdor se s tem peča, mora tedaj gledati, da dobi po zimi čimveč jajc. Držite se pri temu te-lih nankov: 1. Držite le dobro plemo, ki rado po zimi leže, n. pr. Minorkas, Italijanke itd. — 2. Skrbite vedno za hitro zalega (Fühbruten), ker prične ta že sep- tembra ležti in nadaljuje to celo zimo. — 4. Dajajte dovolj živeža in imejte kokoši v gorkem hlevu.

Po „B. B.“ **Kokošna hrana po zimi.** Dobro je, ako dajesh perutnini po zimi kuhano sladko zelje, krompir, repo, fino sekano, s kropom polito koruzno krmo itd. Kokoši zahtevajo tudi po zimi menjavo v hrani; potem ti ležejo veliko več. Za kokoši se priporoča opetovano votle palice (iz bezga itd.), kar pa ni dobro. V teh votlinah se skriva mrčesje.

Detelja in trava! Poljedelec naj gleda, da pridobi več, boljše in cenejše krme! To pridobiš, ako naseješ mesto same detelje s travo mešano deteljo. Detelja je globoko vkoreninjena in poišče potrebne soke iz globine zemlje; po- vršno zemljo pa ne izkoristi. Ako naseješ vmes travo, pa porabiš tudi redilne snovi iz te po- vršne zemlje. Poleg tega mešaj deteljo lahko z dvojno travo, eno ki se hitro in eno ki se počasi razvije. Ako vzameš dobre trave, dobiš gotovo veliko krme. Tako mešana krma pa je tudi bolj zdrava kakor sama detelja. Nadalje se raje suši in sledi na polju lahko večkrat kakor sama detelja n. p. vsake 4 leta. Evo nekaj re- ceptov za tako mešano krmo:

a) za srednjo-težko zemljo (na 2 leta)

1. Rdeča detelja (Rotklee)	13 kil na oral
2. Italj. Say-trava	42 „ „ „
b) težka, dobra zemlja (3—4 let)	
1. Švedska detelja	1 kila na oral
2. Rdeča „	10 „ „ „
3. Tisorote-trava	2 „ „ „
4. Italj. Ray-trava	2 „ „ „
c) dobra, globoka zemlja (4—8 let)	
1. Lucerne	194 kil na oral
2. Kanul-trava	32 „ „ „
d) suha, globlja zemlja (4—5 let)	
1. Eparsete	1083 kil na oral
2. Franc. Ray-trava	87 „ „ „
e) dobra, za deteljo pripravana zemlja (3 let)	
1. Rdeča detelja	43 kil na oral
2. Švedska „	2 „ „ „
3. Bela „	16 „ „ „
4. Italj. Rav-trava	42 „ „ „
5. Angl. „	41 „ „ „
6. Franc. „	58 „ „ „

Po „B. B.“

Posebno plodovito sadno drevje dobiš na sledeči način: Še po zimi obveži mlade veje 3 krat s tankim dratom in ga potem tako zveži, da ne poneha. Slednjo poletje vzameš drat zopet proč. To nadaljuj več let, vsikdar na drugem mestu.

Na konjskem potkvu se nabere po zimi rad sneg; žival pade vsled tega veliko preje. Treba je očistiti zutraj slamo in gnoj od potkev in jih zamazati potem z mehko zeleno zajfo.

Ako zadržuje krava mleko, potem ji daj 2 litra otrobov, zmešanih s stisnjenim kimlom in brinjevimi jagodami (vsacega 1 pest.) Pri molzi naj se kravo pri rogeh boža in naj se položi živali mokro vrečo na hrbet. Po „B. B.“

Kronični kašelj pri prašičkih se je zdaj že žalibog precej udomačil, zlasti kjer so visoki hlevi s cementnim tlam. Obolenih živali pogine 40 do 60%. Vzrok tiči v tem, da se vnamejo prašičom pljuče, ker leže vedno na mokrem in mrzlem cementnem tlaku. Treba je pokriti ce- mentni tlak z dilami, pa tako da zamore gnoj- nica odteči; vsake 3 dni se očedi dile.

Uši pri živini preženeš najbolje s kreoli- nom. Zmešaj eno žlico kreolina z 1 l vode in umij vsake dva do 3 dnij parkrat žival na me- stih, kjer se nahajajo uši. Tudi vzameš lahko 1 žlico kreolina in ga zmešaj nad ognjem z ¼ kile prašičje masti. Tudi to je izborno sred- stvo proti ušem.

Podgane preženeš iz hleva najbolj s tem, da namestiš vsaj eno kozo v hlevu. Za 30 glav živine zadostuje še ena koza, ki pa naj stoji v